

GORICA

(Večerno izdanje).

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini, h. št. 9.
Dopise, oglase in naročnino sprejema „Narodna tiskarna“.
Oglasi se računajo po petit-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 7 kr., ako se tiskajo 2-krat po 6 kr., ako se tiskajo 3-krat po 5 kr. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Zaupnice.

Visokorodni gospod Alfred grof Coronini-Cronberg!

Starašinstvo občine Kamnje soglasno obžaluje, da so vam preblagorodnemu gospodu grofu Alfredu Coroniniju splet-karije čestihlepnih oseb oženile že tako težavno in odgovorno breme državnozbornskega in deželnega poslanstva ter vas prisilile, je odložiti.

Krivična žaljenja obsojamo ter vam izražamo naše popolno zaupanje z iskreno prošnjo, da svojo odpoved blagovolite preklicati.

Županstvo Kamnje,
17. novembra 1899.

Župan: Jožef Slogar.

Franc Furlan, Alojzij Kerkoč, Miha Batagelj, Andrej Vodopivec in Lovrene Vodopivec, podžupani; Jožef Vodopivec, Jožef Čermelj, Vincencij Vodopivec, Pavel Batagelj, Filip Bizjak, Janez Bizjak in Leopold Batagelj, starašine.

Izjava. Udano podpisano županstvo izreka sožalje združenih občin radi nenadomestljive zgube delavnega moža na našem političnem polju ter se drže udano prositi visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coroninija, da preklicae svojo odpoved.

Županstvo v Zgoniku,
20. novembra 1899.

Župan: Josip Grilanc.

Anton Radovič, Anton Doljak, Josip Grilanc in Ivan Pangos, podžupani.

Visokorodni gospod Alfred grof Coronini-Cronberg!

Zelo smo bili presenečeni, ko smo čitali v časopisih, da ste visokorodni gospod Alfred grof Coronini-Cronberg odložili dež. in državnozbornski mandat.

Mi Brici zahodnih Brd smo imeli vedno in imamo popolno zaupanje le v vas blagorodni gosp. grof, videči, da nas povsod, kolikor je v Vaši moči, s svojim uplivom podpirate.

Lepo vas prosimo, da blagovolite svojo odpoved preklicati, oziroma mandat zopet sprejeti, zagotavlja vam, da stavimo naše zaupanje le v vas in ne v koga drugega.

Županstvo Biljana,
11. novembra 1899.

Župan: Jožef Sfiligoj.

F. Jakončič in Jakob Kozlin, odbornika.

PODLISTEK.

ŽUPANI.

(Odlomek iz večje povesti).

Bolgarski: T. G. Vlajkov (Veselin).

→*←

„Ali saj so bile menda lani volitve“ vpraša Pešov preprosto.

„Da, ali zopet bodo. Njegova kraljeva visokost je razpustila z najvišjim ukazom do sedanje narodno sebranje in za 17. drugega meseca naznanja nove volitve“.

„Ali tako?“ reče Trajko z veseljem izrazom na licih. Zdaj se je že spomnil, kakšna srečna okolnost je to.

„Da, tako. In zdaj bode uprav ta volitev rešila tudi usodo vaše občinske volitve. Ali umejeta?“

„Prav dobro vas umejeva, gospod glavar“, potrdi Trajko.

„Ah, da“, reče Pešov, ki je še le zdaj jel umevati to srečno okolnost.

„Vaša vas je bila zadnjič za opozicijo“, začne načelnik resno, — „jaz to vem“.

Visokorodnemu gospodu Alfredu grofu Coronini-Cronberg, slovenskemu državnemu in deželnemu poslancu v Gorici!

Občinsko starašinstvo, zastopajoče tri katastralne občine, namreč: **Gorenja Vrtojba, Dolenja Vrtojba in Bukovica**, zbrano v današnji seji, vam izreka, visokorodni gospod grof, neomejeno zaupanje za Vaše neumorno, trudapolno in požrtvovalno delovanje v prid milega, toliko zatiranega slovenskega naroda na Goriškem.

Obsoja ob enem vsa rovarstva, spletkarije in blatenje nasprotnne stranke na Vašo plemenito osebo, kakor tudi na vse druge složne deželne poslance.

Glede na to pa, ker je Vaše delovanje tako nesebično, Vaša požrtvovalnost vsestranska, Vaši načrti popolnoma izvedljivi, Vaš upliv na najvišjih mestih izdaten, sploh Vaša osebnost nenadomestljiva, prosimo vas, visokorodni gospod grof, v največji meri dostojnosti in spoštovanja, ki gre tako zaslužnemu narodnemu zastopniku, da izvolite preklicati svojo odpoved, da vstopite zopet v kolo svojih vrlih tovarišev, ter da zopet obračate svoje izredne duševne in telesne zmožnosti v prid hvaležnemu slovenskemu narodu na Goriškem.

Bog živi visokorodnega gospoda grofa Alfreda Coronini-Cronberg, našega dičnega državnega in deželnega poslanca! Bog živi dr. Antona Gregorčiča! Bog živi vse naše složne deželne poslance!

Županstvo v Vrtojbi,
14. novembra 1899.

Župan: Ivan Batistič.

Visokorodni gospod Alfred grof Coronini-Cronberg!

Velezasluženi naš deželni in državni poslanec! Podpisano občinsko starašinstvo srčno obžaluje, da se Vaše Visokorodje odpuveduje biti naš poslanec, za katerega smo bili vselej vneti in smo vam v vsaki zadevi vse zaupali.

Čistali smo vas in pripoznali kot prvega dobrotnika kmečkim občinam. Zategadelj bi bila naša iskrena želja, da bi blagovolilo Vaše Blagorodje to res težavno službo, vendar zopet sprejeti.

Županstvo v Kalu,
12. novembra 1899.

Župan: J. Testen.

Skert Franc, Štefan Brezavšček, Štefan Vončina, Janez Pavšič in Jožef Žbogar, podžupani; I. Brezavšček, A. Brezavšček.

„Jaz se bil vedno za vladno, gospod načelnik!“ reče ponosno Pešov, ki je bil tudi res vselej za vladno, in ne samo za sedanjo, ampak za vsako dosedanjo vladno.

„Ti, da, ali Trajko in tedanja večina?“

„To je bila pomota tedaj, gospod glavar. Ali pozneje sem bil nastopil pravo pot. In ko je bila lani v januariju dopolnilna volitev, podpiral sem jaz z vso vasjo kandidata visoke vlade. In zdaj sem popolnoma udan čestiti narodni stranki. — Naj vam pové to gospod župan.“

„Kaj pa s Telčarovom“, kako ste?“ vpraša ironično načelnik.

„Ali s Telčarovom?“ začne Trajko očitno nemiren. — „Telčarov... ž njim sem bil nekaj časa, da, ali zdaj ga niti videti ne maram. On me je res hotel zamamiti, ko sem bil odstopil od županstva, da bi se okoristil z mojimi... mojim odtegovanjem, ali otrese sem se ga ter ga popustil. In zdaj se ga ogibljam, zagotavljam vas gospod načelnik, niti srečati ga ne maram tega sleparja in lopova!“

* Protivladnim agitatorjem.

Franc Ipavec, Ignacij Bavdaž, Jožef Lepušček, Valentin Pregelj, Mihael Pirih, Andrej Humar, Štefan Lipičer in Štefan Lango, starašine.

Velečastitemu in velezaslužnemu gospodu Antonu dr. Gregorčiču, našemu deželnemu in državnemu poslancu!

Podpisano starašinstvo županije **Libušnje** je sklenilo soglasno v svoji seji dne 19. t. m. izraziti vam, velečastiti gospod Anton dr. Gregorčič, kakor tudi visokorodnemu gospodu Alfredu grofu Coronini-Cronberg, globoko spoštovanje in neomejeno zaupanje za Vajino nepristransko in neumorno delovanje v deželnem in državnem zboru. — Da, z nekim vidnim veseljem pozdravlja danu mu priliko, ko Vaju zamore tudi ono o tem svojem mišljenju obveščati.

Prosi pa vaju ob enem, da z Vasimi zvestimi tovariši-soposlanci tudi nadalje vstrajata na svojem mestu ter si tako i nadalje priborita obilih zaslug za naš narod.

Bog živi Vaju in mili naš slovenski rod!

Župan: Sivec.

Lovro Skočir, Matija Fon, Andrej Maligoj, Anton Smrekar, Anton Bajt in Andrej Golja, podžupani; Andrej Gregorčič, Lovro Rutar, Matija Medved, Jožef Gabršček, Andrej Mikluž, Simon Sivec, Janez Skočir, Janez Gabršček, Anton Perdih, Andrej Ivančič in Anton Gregorčič, starašine.

Gonja proti zaupnicam.

Politično društvo „Sloga“ je sprejelo z obžalovanjem na znanje odpuved gosp. grofa Coroninija kot dež. in državnega poslanca ter je naznanilo to v primerni obliki rojakom v mestu in na deželi, proseče, naj mu izrečejo zastopniki občin za njegov trud in njegovo požrtvovalnost svojo zahvalo in zaupanje, ter naj ga prosijo, da preklicae svojo odpuved.

Imenovano društvo je storilo le svojo dolžnost, kajti če odpuved celo zvest hlapec svojemu gospodarju službo, skušal ga bode zadnji pregovoriti, naj preklicae svojo odpuved, in če tega ne more doseči, mu gotovo poreče pri odhodu: „Hvala Ti! z Bogom! dobro se imej!“

Kolika razlika je med to primero in gospodom grofom C.!

Zasluge, požrtvovalnost in neumorno delovanje g. grofa za trpeči slovenski narod so obče priznane, pripoznali so jih vsi

„Dobro! Naj pa bo tako, če tudi ni vse prav tako. Tvoji pregreški se ti odpustijo za zdaj. Ali za naprej — le pazi. Kajti poznam tebe in neke druge tvoje stvari — nekaj zaradi šole, nove hiše, nekaj, kar... Ali to naj bo. In tako, da pridemo na prvo reč: za 17. terjam od vas 200 glasov. Koliko ljudi privedete, kako to uredite — ne vem. 200 glasov si zapisujem tu v knjigo in bodem jih zahteval od vas. Če dobite teh 200 glasov, tedaj bode vaš učitelj in njegovi svetovalci odstavljani; če pa ne...“

„Ne 200, nego 250 glasov vam damo, gospod načelnik“, začne Pešov navdušeno, — „samo rešite nas“.

„Dobro, dobro; zdaj idita in delajta. Nu, z Bogom, želim vama uspeha“.

In dva javorska prvaka, stari in novi se poslovita spoštljivo od glavarja ter odideta.

„No, ni preslabo!“ reče glavar za se ter si mane zadovoljno roke. „200 glasov imam gotovih. In namesto da bi jih iskal sam, pridejo mi sami naproti. No, ravno prav!“

slovenski in hrvaški poslanci in pripoznalo jih je tudi že večkrat slovensko ljudstvo.

A sedaj, ko se mu je pristudilo sodelovanje za naše pravice vsled zdvijane častihlepnosti in nizkega maščevanja dveh oseb, kar je sam pismeno priznal, — sedaj rolni „Soča“ celo proti zaupnicam in izrazom opravičene in dolžne zahvale od strani našega še nepokvarjenega in razumnega ljudstva, trudi se v potu svojega obraza zmanjšati veljavo in vrednost neprijetnih ji zaupnic ter besni celo proti običajem, ki so v navadi med vsem olikanim svetom.

Vsi rodoljubi se zgražajo nad takim neplemenitim pisarenjem in postopanjem; gospodje drugih narodnostij, ki so nam bili naklonjeni, se s studom obračajo od takega početja, in celo Italijani, katerim je bil grof C. največji trn v peti, pravijo: „Tega grof C. ni zaslužil, kaj jednekega ne najdeš na svetu“.

Sovraštvo označenih dveh gospodov do velikega dobrotnika in prijatelja Slovencev je tolika, da se ne vstrašita nobenega, tudi najnižjega sredstva v dosego svojih namenov. Pri tem računata na nerazsodnost in kratek spomin svojih privržencev in čitateljev „Soče“ in „Primorca“, kajti zadnji piše v dan 4. novembra: „Odpoved grofa Coroninija je le — komedija, katero hote igrati „Goričani“ z narodom... To dokazuje okroznica „Sloge“ na županstva, katera za božjo voljo roti, naj pošljejo grofu zaupnice, ki potem odpuved preklicae in „Goričanska“ ladja pojde zmagonosno naprej, na čelu jej takó počeščen grof C.“ Dalje trdi, da „zdaj uprizarjajo „Goričani“ z njegovo osebo tako harlekinado —“.

A deset dni kasneje pišejo v „Soči“, da se je g. grof C. zares definitivno umaknil s političnega polja, pa ne iz razlogov, katere je napisal on sam, temuč ker ga „je prestrašil bankerot „Goričanske bande“, katera ga hoče le denarno izkoriščati.

V zadnji „Soči“ pa so gospodje pozabili na prejšnje razloge ter trde, da je g. grof odstopil, ko je videl, „kakó nizko je padla ta korumpirana Goričanska banda in da je že v skrajni nevarnosti v taki družbi njegovo aristokratsko ime“.

Torej najpred je bila odpuved — komedija, potem pa vendar resna stvar, a g. grof je odstopil, ker ga je hotela korumpirana „Goričanska“ banda denarno izkoriščati; danes pa se je ustrašil pred družbo „Goričanske bande“.

Kolika je strast in koliko sovraštvo znanih dveh gospodov okoli „Soče“ do g. grofa C., kaže tudi v najlepši luči dejstvo,

„Nu, prav o pravem času te volitve!“ reče radostno in zadovoljno Pešov.

„Prava sreča! Sicer bi bila naša stvar izgubljena“, odvrne Trajko še bolj veselo.

X.

Volitev pa se je dokončala srečno. Računi okrajnega glavarja so se potrdili.

Mej drugim je dobil iz Javorja za vladnega kandidata 243 glasov — to je — 43 več. Vaščanov sicer ni bilo res toliko prišlo, ker neki volilci so bili odšli kot vozniki, drugi so bili bolni, tretji celo umrli — ali listkov kar je važno, je bilo 243.

To umetnost, da se naredi več duš iz manj — to je napravil Trajko. In izvršil je to tako mojstersko, da so se čudili vsi vaščani, pa celo še on sam.

In glavar je bil zadovoljen, zelo zadovoljen z Javorjani in njihovim županom in posebno še s Trajkom, čigar pridnost je sam osebno opazil. In pohvalil ga je za to pridnost.

Kmalu za tem je bila v Javorju nova volitev v občinski svet — kajti prejšnja je bila ovržena. (Dalje pride.)

da blatita in grđita v svojem listu celó one občine, ki so storile svojo dolžnost ter so poslale g. grofu zaupnice. O naših najzvednejših občinah kakor Šempas, Dornberg, Rihemberg, Sv. Križ, Solkan, Podgora in drugi, ki so poslale zaupnice grofu, trdi „Soča“, da „je v starašinstvu večina takih mož, ki ničesa ne čitajo, o politiki pa prav nič ne vedo“.

Torej, kakor sodi „Soča“, ste vi Šempasci, Dornberžani, Rihemberžani, Križani, Solkanci, Podgorci in drugi, ki ste podpisali grofu zaupnice, nekaki goriški tepci, ki nič ne čitate in nič ne veste o politiki in dobrem tonu; le tisti, kateri zabavljajo proti grofu C. ter mu na ta način plačujejo vse do brote, katere je izkazal slovenskemu narodu na Goriškem, — le tisti so razsodni in razsvetljeni, tisti razumé politiko.

To so nauki dveh prerokov, ki sta prinesla veliko sramoto in gorje med goriške Slovence.

Mi nočemo s tem prigovarjati, naj dajajo občine g. grofu C. zaupnice, vsaka naj postopa svobodno po svojem prepričanju; toda pripomniti moramo, da narod, kateri je svojim dobrotnikom nevhvaležen, propade v kratkem.

O položaju.

Kakor kažejo znamenja, ne prinese bližnja bodočnost v političnem oziru nič dobrega nam Slovincem. Sicer pa tudi ne izgube ničesar Slovenci, ako se tudi dogodi to, kar se pripravlja z vso silo. V predzadnji naši številki smo omenili namreč, da je desnica, kakor se kaže, jedina vsaj v tem, da strmoglavi vladu grofa Claryja. In res takoj drugi dan so prinesli dunajski listi novico, da se je širila v parlamentu vest, o ostavki grofa Claryja. — No, do danes se še ni uresničila ravnokar omenjena govorica, ali da ni bila popolnoma neutemeljena, dokazujejo nam avdijske parlamentarcev pri cesarju, ki so pričele že pretečeni teden v Budimpešti ter se še danes nadaljujejo na Dunaju.

Zastopniki skoro vseh strank so bili že poklicani k cesarju, med temi tudi slovenski državni poslanec Povše, da mu ali povedo svoje mnenje, ali pa da čujejo, kaj on misli o sedanjem notranjem političnem položaju. Ako smemo verjeti časnikarskim poročilom, bil bi vedno ponavljajoči se refren cesarjevega pogovora z posameznimi poslanci: v sedanjih političnih razmerah ne preostaja drugega, nego obdržati na krmilu sedanje uradniško ministerstvo, ministerstvo, ki se samo nazivlje neutralnim, ki pa ni nič drugega, nego pristno liberalno nemško uradniško ministerstvo.

Nekateri listi so poročali, da je rekel cesar vit. Jaworskemu in pa dr. Kathreinu, da parlamentarna večina nima samo pravice, ampak tudi dolžnosti. Cesar gotovo tega trdil ni, kajti v avstrijskem parlamentu nima desnica tiste pravice, ki pripada povsod po vseh konstitucionalnih državah, kjer koli je normalno parlamentarno življenje v veljavi, parlamentarni večini. Ta pravica pa obstoji v tem, da tvarka vlado vedno le parlamentarna večina in če ni ta pravica tudi izrecno kodificirana v ustavi, jo je dosedanja praksa do danes ustanovila že tako trdno, da je to drugod že umljivo samo ob sebi, ker drugače skoraj biti ne more. In če kaj opravičuje rek, da je Avstrija država neverjetnosti, potem ga opravičuje baš sedaj na krmilu stoječe ministerstvo grofa Claryja, katerega nasprotnik je še danes zedinjena parlamentarna večina. Da je pa pri takih okolnostih popolnoma nemogoče vsako uspešno parlamentarno delovanje, o tem smo bili prepričani mi že tedaj, ko so bili vladni poslanci izročeni grofu Claryju in njegovim tovarišem. Kakor dokazujejo sedanje avdijske pri cesarju, prišli so tudi v najvišjih krogih do prepričanja, da ne more več iti tako dalje; prišli so do prepričanja, da je pri sedanjih parlamentarni večini Claryjevo ministerstvo nemogoče ali pa nemogoča sedanja parlamentarna večina pri Claryjevem ministerstvu. Danes se gre torej zato, da li ostane grof Clary na krmilu vlade in se razbije sedanja parlamentarna večina ali ostane sedanja večina in izgine iz pozorišča grof Clary. Ako so poročila iz Dunaja resnična, moramo sklepati iz pogovorov, katere je imel cesar do zdaj z različnimi par-

lamentarci, da se je krona odločila za prvo. Če se je pa krona odločila za prvo, se bode to najbrže tudi zgodilo, po tem takem dobimo v kratkem v državnem zboru drugo večino, v kateri pa bo težko mesto Čehom in Slovincem.

Dopisi.

Iz ajdovskega okraja, 20. nov. (Izv. dopis.) Pri nas v ajdovskem okraju smo v resnici po veliki večini naprednjaki, to se pravi proti „Sočani“. Ljudstvo na sploh misli z „Gorico“, je torej z grofom Coroninijem in dr. Gregorčičem. Naša županstva so proti koristolovstvu „Sočanov“. Zaupnice so dala že Sv. Križ, Lokavec, Rihemberk, Gaberje, Vrtovin; za temi pridejo še druge, saj je le naravno, ker so še pred kratkem dali zaupnico župani zbrani ob priliki, ko se je ustanavljala „Zveza“ županstev našega okraja.

Da se dajo nekatere občine motiti od znanega moža iz Gorice, ki se sili pred prave, da bi zlezel na površje! Kar je zavednih naših stareštev, bodo gotovo dala vsa zaupnice. V Ajdovščini sami je le nekaj taci mož, ki se dajo voditi od dr. Tume proti najzaslužnejšemu možu za ajdovski trg, proti grofu Coroniniju, katerega je ajdovska občina še pred nekaj meseci imenovala častnim občanom ter mu je izročila lepo častno diplomo. Z gotovostjo pričakujemo, da bode ajdovsko starešinstvo pri prvi seji storilo svojo dolžnost, ter se izkazalo hvaležnim visokorodnemu gospodu grofu, ki je zagotovil Ajdovščini železnico tako, kakor je bila njih srečna želja.

V Lokavcu je vse za grofa Coroninija, izvzemši malo peščico zapeljanih ovčic, ki se dajo voditi od „Sočinih“ spletkarij in lažij. — Se studom se obračajo vsi razumni občinarji od sramotnih napadov na uglednega našega nadučitelja in poštarja g. Tomaziča, kateri si je pridobil v kratkem času splošno zaupanje.

V lokovski občini sta bili pri občinskih volitvah dve stranki: stara Hmelakova in nova Vidmarjeva. Ako sta te dve stranki v čem popolnoma jedini, je gotovo to, da sta obe proti „Soči“ in njenim zvičajnežem. Vse pa družijo popolno zaupanje do grofa Coroninija. Na par ničvrednih zdradžbarjev v občini se nikdo ne ozira.

V Sv. Križu, ki je ena najbolj zavednih občin na Vipavskem, nima „Soča“ pristašev, tako, da bi morala kmalu končati svoje grešno življenje, ako bi bilo povsod tako. Nesramna neresnica je trditve „Soče“, da hodi nadučitelj Medvešek vsak teden bodrit nekaj „socijalnih demokratov.“ Ako je v občini kak socijalni demokrat, je gotovo stokrat poštenjši nego lastnik „Soče“, kateri si ni pridobil nikjer, koder je služboval niti sence tistega vpliva in zaupanja kakor Medvešek v Sv. Križu, kamor se je vrnil na splošno željo cele občine.

To je resnica, vse drugo le laž.

Iz občine Sv. Križ na Vipavskem. (Izv. dop.) Naše starešinstvo je zopet glasovalo soglasno za zaupnico grofu Coroniniju. „Soča“ kvasi o nekem razburjenju, ki ga ni bilo niti najmanjšega, dokler ni prišlo tistih par „Soč“, ki še zahajajo k nam do novega leta — potem bo konec. Ljudstvo je bilo res razburjeno proti neresnični pisavi „Soče“. Razburjenje pa se je kmalu poleglo in zavedno ljudstvo uganja burke s „Sočo“, katero imenuje goriški „Brivec!“

Naše županstvo šteje 30 starašin in ne 32, kakor trdi „Soča“. Zaupnico je podpisalo 20 navzočih starašin, 10 jih je bilo zadržanih, a so vsi za zaupnico in jo bodo še posebej podpisali, da zamaše lažnjiva usta. Svobodomiselnih volilci in posestniki v občini Sv. Križ najodločnejše protestujemo proti neresnični pisarji „Soče“, ki se nepoklicana vtika v našo občino. Ako hoče kdo zvedeti, kako sodijo naši volilci, naj skliče tukaj shod proti starešinstvu, proti grofu Coroniniju in dr. Gregorčiču! Ako hoče imeti celo kožo, naj je ne nosi v našo občino!

Volilci bodo odločili pri prihodnjih volitvah in gotovo odločijo za grofa proti vsakemu spletkarju in zvičajnežu!

Naše ljudstvo res napreduje, a ne trobi v rog „Soče“ ter kliče: fej vas bodi „Sočane!“

Zaupnico je sprejelo starešinstvo brez najmanjšega nagovarjanja od katerekoli strani

Iz Rihemberga, 23. nov. (Izv. dop.) Lansko leto so prinasa na Vipavskem pedici proizročili mnogo škode po sadnem drevju. Osobito občutno zadeta so bila češnjeva drevesa, katera drugače prinašaja kmetovalec lep dobiček. Drevje je stalo brez sadja, skoro golo z ostanki razjedene perja. — Marsikdo je obljubil v bran se postavljati temu škodljivcu. Le škoda, da ostane samo pri obljubi; kajti še nikogar ni videti, da bi kaj storil proti temu škodljivcu! Čas je že skoro potekel, a kmetovalec drži v tem oziru lepo roke križem. Erjavce pa piše približno tako-le: Samice zimskega pedica imajo krnasta krila in ne morejo leteti, temveč se koncem oktobra in začetkom novembra po deblu splezajo na drevo, na čegar popje in vejice odlože svoja jajca, iz katerih se pomladi izležejo gosnice (pedice, mere, kvarte). Ako hočeš to zabraniti, namoči slame v kolomazi in jo n. pr. na sredi debla ovij. Samice ne morejo čez lepljivo maz, temveč tam obvisijo in poginejo. — Dobi se pa tudi posebna smola ali maz v ta namen, ki se na papir ali tunjo nade in potem ovije v širokosti 20 do 30 cm okrog debla. Paziti pa je, da se ta maz ne posuši. — Lani je naša kmetijska šola pošiljala tako mazilo na občine, a nekoja županstva niso tega niti odvzela, in sploh so se vsi posestniki premalo v bran postavili. Zato pa tudi toliko škode! Ako tudi pozno, vendar bo v korist, če se tudi sedaj na gori omenjeni način zavarujejo sadna drevesa. Nekoji pedici morda še niso odložili zalege, a je tudi drugih škodljivih mrčesov, ki jim s tem pot na drevo ustavimo ter v njihovem škodljivem delovanju zavrujemo. Na delo!

Iz Čepovana, 19. novembra. (Izv. dop.) Kakor je znano, je bil v „Soči“ nedavno napaden poleg drugih poslancev tudi preč. gosp. župnik Blaž Grča, nekdanji župnik čepovanski. Ko smo zvedeli o napadu Čepovanci, katerim je č. gosp. župnik Grča še vedno v dobrem spominu, zgrozili smo se, da je mogoč na svetu tako zloben človek. Mislili smo namreč nekateri Čepovanci (drugi so ga že prej poznali, kot sebičnega in izvanrednega prepirljivca ter samooblastneža), da je lastnik „Soče“ vendar pošten politik (če ne že mož), da pusti vsakemu za slugo, komur gre kaka zasluga, in da vsaj onih mož ne bo napadal, kateri so tako na tihem delovali za blagor slov. naroda sploh, posebej pa še za omiko in za napredek našega čepovanskega ljudstva.

In vendar se je to zgodilo! Kaj naj rečemo Čepovanci temu napadu č. g. župnika v Šempasu v „Soči.“ Ni treba, da bi našli dobrote in nepozabne koristi gledé narodnega probujenja (Čitalnica, pevski zbor i. t. d.) in glede gospodarstva, sadjarstva i. gledé trgovine, obrti (čipkarska šola, strugarstvo); dalje ni treba praviti, kako je č. g. dež. poslanec vplival in deloval v to, da se je povspel Čepovan do župnije, do potrebnih cestnih zvez, da so se začeli letovišniki zanimati za Čepovan — pač pa moramo, ogorčeni vsled ostudnega napada, iz dna srca ugovarjati takim napadom, kakoršnjega je priobčila zdvijana „Soča“ o č. g. Bl. Grči.

Ko bi č. g. Blaž Grča ne bil imel toliko zaslug, ne bi ga bila čepovanska občina imenovala častnim občanom, kakor tudi gospoda prof. Ivan. Brbuča, katerega zasluge in žrtve pa ne bomo naštevati, ker so „Sočinem“ pristašem dobro znane. Dolžnost pa je nas vseh in vsakega občana, da se za naša soobčana potegnemo, ker s takimi napadi je tudi naša občina osramočena. Sklenemo z besedami: č. gosp. Blaž Grča ni ničla, kakor ga imenuje „Soča“, ampak je m o ž, vreden zaupanja i našega i vsega goriškega ljudstva: kdor dela proti njemu, dela proti goriškim Slovincem, dotični ni rodoljub, ampak nevhvaležnej in neznačajnej z. grobokopje goriških Slovencev — in ostuden obrekovalcec.

Čepovaneec.

Politični razgled.

Državni zbor.

V sredo je bila končana debata o za tožnih predlogih proti Thunovemu ministerstvu. Predlogi so bili zavrženi s 171 proti 123 glasovi. Bolj živahna je bila razprava, ko je govoril pater Stojalowski, ki je oestro napadel socijalne demokrate. Rabili so pri tej priliki od obeh strani take izraze, da

je bil predsednik dr. Fuchs primoran odzvati Stojalowskemu besedo. Po končani debati so stavili razne interpelacije in predloge. Tako je n. pr. predlagal dalmatinski poslanec dr. Vuković za izboljšanje ribarstva in Bianchini je interpeliral vladu radi varnosti hrvatskih emigrantov v Transvaalu. V prihodnji seji pridejo na vrsto vladni predlogi glede naredb o avstrijsko-ogrski nagodbi, ki so bile izdane na podlagi § 14. in pa proračunski provizorij. Ta predloga sta bila postavljena na dnevni red vsled sklepa načelnikov vseh parlamentarnih strank. Ker je bila do zdaj navada, da je določal eksekutivni komitee desnice, koji naj pride najprej na dnevni red v državnem zboru, opažajo „Narodni listy“ — da je potem takem nestalo večine.

Delegacije.

Z najvišjim odlokom z dne 19. t. m. so sklicane na Dunaj delegacije za dan 30. t. m.

Državno predsedništvo pri cesarju.

Včeraj je sprejel cesar člane predsedništva državnega zbora.

Sporazumljenje radi kvot.

Predvčeranjem je prišlo torej do sporazumljenja med avstrijsko in ogrsko kvotno deputacijo. Za pokritje skupnih stroškov se torej porabijo skupno teritorialni carinski dohodki, a primanjkljaj se pokrije s tem, da bode naša država polovico plačevala od 1. januarja 1900 naprej 65⁶⁰/₁₀₀, a ogrska država polovico 34⁴⁰/₁₀₀. Ta pogodba bodi veljavna za 10 let.

Pričnejo Čehi s obstrukcijo?

Med poklicanimi k cesarju je bil tudi načelnik češkega državnoborskega kluba dr. Engel. Natančnega sicer še ne vedo o pogovoru, katerega sta imela cesar in dr. Engel. Samo to zatrjujejo listi, da niso Čehi zadovoljni z vspehom tega pogovora, posebno pa ker ni dosegel dr. Engel glede odstopa sedanjega ministerstva tega, kar je nameraval. V sredo je imel češki klub sejo in v njej je poročal dr. Engel o vspehu svojega pogovora s cesarjem. Listi trdijo, da je bila ta seja tajna. Hočejo pa vendar vedeti, da je klub sklenil, začeti takoj obstrukcijo, za sedaj pa še ne mehanično.

Tej vladi ne mislijo Čehi privoliti ničesar. Ravno tako čitamo v listih, da se nadjajo Čehi podpore Slovencev. Sicer pa ne ve pozitivno nikdo, kaj se izemli iz vsega tega, posebno za to ne, ker sta baje dr. Bulat in Povše cesarju obljubila, da glasuje njeni klub za predloge, katere je cesar označil kot državnopotrebne.

Dogodek v Rivi.

V Rivi na južnem Tirolskem je hotela aretirati avstrijska policija blagajnika italijanskega parnika „Mocenigo“ Benfantija, ker je po noči razsajal ter žalil straže, ki so ga hotele prijeti. Benfantij je ubežal na parnik, ki je kmalo potem odplul.

Ko se je zopet vrnil omenjeni parnik čez malo časa v Rivo, šel je nauj okrajni glavar z orožniki ter zahteval od kapitana, da mu izroči Benfantija. Ta je pa stopil na most, ki veže parnik z obrežjem, razvil italijansko zastavo ter rekel, da se nahaja parnik na italijanskih tleh, ter da zategadelj ne izroči avstrijski oblasti Benfantija. „Ako hočete Benfantija aretirati,“ je rekel kapitan, „morate iti preko italijanske zastave. Okrajni glavar je ukazal na to aretirati kapitana in pa Benfantija, ki je bil skrit na dnu parnika.“

Vsled tega dogodka so zagnali italijanski časopisi velikanski hrup, ter so jim tudi naši italijanski listi sekundirali najkrepkeje, med njimi tudi neizogibni „Piccolo“, katerega je drž. pravdn. predvčerajšnjem radi tega zaplenilo. Kolikor v italijanskem, toliko v avstrijskem parlamentu so bile stavljenе zaradi tega dogodka interpelacije in sicer je interpeliral v Rimu znani avstrijski begun Barzilai s tovariši, na Dunaju pa južnotirolski državni poslanec Panizza. Visconti Venosta, italijanski minister za zunanje reči, je že odgovoril pred par dnevi na Barzilajev interpelacijo. Rekel je, da le vojne ladije uživajo eksteritorialnost, a trgovinske in poštne ladije se morajo pokoriti sodstvu dotičnega poslaništva. Vendar veljajo v tem pogledu posebne določbe, konsularne pogodbe med Italijo in Avstrijo. Te določbe, je avstrijska oblast prekoračila. Italijanska vlada se je obrnila radi tega do avstrijske vlade in nada je popolnoma opravičena, da se ta zadeva poravnava mirnim potom. Italijanska zbornica je vsprejela ta odgovor z

odobravanjem, le Barzilaj je smatral potrebnim, zabavljati pri tej priliki proti avstrijski vladi, ki po njegovem mnenju žali in krivico dela italijanskim podnikom, kjer le more.

Človek, ki je čital zadnje dni italijanske liste, bi mislil, da se je zgodilo Bog ve kaj. Ko pa vidi, da umejo ti ljudje radi jednega impertinentnega pijanca napraviti toliko hrupa, kot bi bil ta dogodek pravi pravcati „casus belli“, predočuje naj si, kaj bi začeli ljubljanski Italijani se le takrat, ko bi se jim bila v resnici skrivil kak las. To je zadostni dokaz, na kako sikhkih tleh stoji naša zveza z Italijo.

Končno naj povemo še to-le: Ako je Barzilaj interpeliral v italijanski zbornici, nam je to popolnoma umljivo. O tem možu je obče znano, da porabi vsako priliko hujskati zoper Avstrijo. Čudno se pa nam zdi, da avstrijski državni poslanec interpelira našo vlado za to, ker je hotela kaznovati tujca, ki je na naših tleh žalil javno oblast. Na ta odgovor smo zelo radovedni.

Rusi v Afganistanu.

Iz Londona dohajajo poročila, da so se Rusi polastili Herata.

Vojska v južni Afriki.

Kakor je razvidno iz najnovejših poročil, so Buri na obeh bojiščih pripravljani na vsprejem angleških čet iz Kapstadta, oziroma iz Durbanu. Ob železniški progi mej Eastcourtom in Pietermaritzburgom je na raznih krajih utaborjena glavna burska armada v Natalu pod poveljstvom generalov, Jouberta in Botho, ki se je s svojim oddelkom že združil z Joubertovo armado. Skupno šteje ta burska sila do 20.000 mož, torej približno dvakrat toliko kot cela angleška moč v Natalu. Tu so torej Buri brez skrbi. — Pa tudi za bojišče ob reki Oranje so Buri dobro poskrbeli. Zasedli so ob južni oranjski meji vse važnejše kraje in zaprli pot Angležem na vseh treh železnicah. Mesta Hopetown, Colesberg, Burgherdorp in Aliwal North, skozi katera vodi železnica iz Kapstadta in Elizabet-Porta, so v njih oblasti.

Domače in razne vesti.

Visoki gosti v Gorici. Nekaj dni sem bivata v Gorici vojvoda Don Alfonso in princesinja Maria de las Nieves. Prišla sta na pohode k materi nadvojvodinji Beatrici.

Imenovanje. Gospod namestnik je imenoval carinskega asistenta gosp. Karola Kastnerja računskim asistentom pri računskem namestništvem oddelku v Trstu.

Reservnima vojakima kapelanoma sta bila imenovana č. gg. Valentin Zega, kaplan v Bovecu ter Ivan Tarlao, kaplan v Gradežu, prvi v pešpolku št. 17, drugi v pešpolku št. 97.

Deželni zbor. V goriških italijanskih listih čitamo, da bode naš deželni zbor sklican v mesecu decembru. To so pa le govornice.

Grof Coronini in „Soča“. Uprav komični so že postali gospodje „Sočani“. V zadnji številki trdijo:

„Naglašamo le še enkrat, da grof Coronini se ni umaknil radi nas „Sočanov“, marveč radi zavožene politike „Goričanov“, ki so na koncu s svojo slavo in pa radi tega, ker smo mi krivčino napadli Gabrščka. Raca na vodi! Mi smo delali krivico Gabrščku in grof Coronini je odstopil. Povedati vam moramo torej še enkrat:

Grof Alfred Coronini se je umaknil — nesnagi slavohtlepni in dobičkahželjni ljudji. V pismu „Svojim volilcem“ piše: da vse žrtve, katere bi tudi še dalje prinesel slovenskemu narodu, bi nič ne koristile, dokler perfidno počenjanje in vedenje nekaterih maloštevilnih spletkarjev in združbarjev pri nekotih rojakih ne le nahaja odločne zavrnitve, marveč jim celo ugaja, in da mora torej dalje trpeti razpor, kateri vsled negotovega položaja, v kojem se nahajajo Slovenci v naši deželi, več kot zadostuje, da zapreči tudi najboljše namene njihovih zastopnikov, ter da jim stori nemože vsako uspešno delovanje.“*) Tu je jasno

*) Ker gospodje »Sočani« menda slovenščine ne umejo, ponatisnemo tu iz izvornika dotične besede:

Die unedllichen Verhältnisse im Allgemeinen, hauptsächlich aber die unserer engeren Heimat, welche durch die Herrschucht, das Strebertum und die Selbstüberhebung einzelner Individuen hervorgerufen wurden, w idern mich d erart an, dass ich mich entschlossen habe, dem politischen Leben ganz zu entsagen, und dies umso mehr als ich zur Überzeugung gelangt bin, dass alle Opfer, die ich auch fernerhin in meiner bisherigen Eigenschaft dem slovenischen Volke bringen würde, nutzlos sind, wenn das perfide Vorgehen und Verhalten einiger weniger Intriganten und Stänker bei einem Theile desselben nicht nur keine entschiedene Abwehr, sondern auch noch Anklang finden, und somit ein Zwiespalt fortbestehen muss, der bei der prekären Lage, in der sich die Slovenen unseres Landes befinden, mehr als genügt, um selbst die besten Absichten ihrer Vertreter zu vereiteln und jede erspriessliche Thätigkeit derselben zu nichte zu machen Ich meinerseits werde auch fernerhin treu zum slovenischen Volke und zu meinen alten Parteigenossen halten.

povedano, radi katerih oseb se je umaknil grof Coronini s političnega polja in dotične osebe, katerim so bile namenjene te besede so takrat, ko je izšlo pismo, to tudi povsem dobro umele ter se takoj v „Soči“ zakadile v Coroninija. Preteklo je komaj dvajset dni za tem in pozabili so, kaj so takrat pisali. In če prično v prihodnji številki „Soče“ zopet hvaliti in slaviti Coroninija, kakor so ga slavili pred par meseci, se ne bomo prav nič čudili njih „moderni“ politični taktiki, ampak jim bomo v tem slučaju celo pritrjevali.

Na velikanski odpor se pripravlja dr. Tuma s svojo organizacijo zoper konsumna društva. On vé tako dobro kot mi, da konsumnih društev na Goriškem ni in jih ne bo, ker so popolnoma nepotrebna, prav tako dobro pa vé tudi, da postane politična ničla, če mu še člani trgovske organizacije obrnejo hrbet, zato mu morajo zdaj konsumna društva služiti kot strašilo in zastor, za katerim bode še nadalje skrival svojo plitko narodnogospodarsko „učtenost“. Sicer pa prilično povemo, kdo se je pred nekaj leti pričel prvi ogrevati za konsumna društva na Goriškem!

Ali ni to pomenljivo? — Pod tem naslovom ovaja zadnja „Soča“ g. I. Berbuč-a in g. nadržitelja Medveškeka ter navaja v svoj namen dejanja, katera, ali niso resnična ali pa zlobno zavita. Zlobnost one notice pa tiči še posebej v tem, da hoče namigniti svojim vernikom, da je „Gorica“ pod varstvom vladnih krogov. Na to odgovarjamo sledeče: Kar piše „Soča“, ni res, res pa je, da je spletkaril dr. Tuma proti g. grofu C. od prvega začetka, ko je prišel v dež. zbor. Po volitvi v državni zbor je nagovarjal celo g. dr. Gregorčič-a, naj ga odstrani in njega (dr. Tuma) postavi na grofovo mesto, kar je dr. Tuma sam pisal in podpisal v „Soči“. Znano je tudi, kako se je izrazil g. dr. o grofu C. po obnem zboru „Sloge“ proti g. župniku Juvančiču: neovergljiva resnica je, da je g. dr. Tuma pisal prijatelju, da se grofa znebimo tako ali tako, da je torej delal na vse kriplje v ta namen. Kar se torej ni posrečilo vladi in Italijanom skupaj, da bi g. grofa odstranili in strmoglavili, to neprecenljivo uslugo jim je učinil g. dr. Tuma s pomočjo „pajsjeja biča“ svojega pobratima. Kdor pazljivo zasleduje to zadevo in vé, da se „Soča“ in „Corriere“ ne le strinjata v tem pogledu, temveč da „Soča“ celo nadkriljuje židovski list, ta vpraša pač z večjo pravico: „Ali to nič ne pomeni“?!

Pišejo nam: „Grof Alfred Coronini, pravi zadnja „Soča“, je še vedno na tujem, da ga ne morejo nadlegovati njegovi „prijatelji.“ — Mi ne vemo, kaj je grof Coronini dr. Tumi in lastniku „Soče“ slabega storil, da se že meseci in meseci na najostudnejši način zaganjata nesepehoma v njega, kot da bi bil najmanje koga usmrtil: vemo pa prav dobro, da se imata ta dva gospoda, katera hočeta z vso silo na Goriškem absolutno gospodariti, grofu prav veliko zahvaliti. Hvaležnost je lepa čednost, te pa ta dva moža ne poznata. Dr. Tuma in lastnik „Soče“ se le zaradi tega toliko brigata, kje je grof, ker se ga bojita, in to iz razloga, ker sta trdno prepričana, da ako bi zopet kandidiral, bi bil zopet izvoljen, in to bi bila za nju največja blamaža! Tudi v židovskem „Corriere“ zlezeno jajce, da je grof šel v Afriko, izvira iz kovačnice v gosposki ulici. Grofovi prijatelji vedo prav dobro za njegovo bivanje, kakor so tudi uverjeni, da se je grof le radi ostudnih in nesramnih napadov začasno iz Gorice odstranil; ko pride pravi čas, stopi že zopet na pozorišče. To zagotavljam obema nehvaležnežema!

Grof je obsojal osebne napade v listih, a v prvi vrsti one v „Soči“, kar je lastniku „Soče“ v obraz povedal. Ta ta mož ima povsem čudno logiko, on sme vsakega blatiti in napadati, ti pa bi se braniti ne smeli, morali bi mu marveč za vse psovke še hvaležni biti. Katere z a s l u z n e m o ž e je blatila „Gorica“? To najpovesta Tuma in lastnik „Soče“! Sploh pa naj ta dva zaveznika, ki širita, osebno in po svojih agentih, razpor v deželi, grofa Coroninija le še naprej blatita, sumničita in njegove zasluge samo sebi pripisujeta, saj zlata se rija ne prime. Prišel bo čas, ko bosta za svoje herostratsko delovanje prejela zasluženo plačilo. Zapeljano ljudstvo pa že pride prej ali slej samo do spoznanja, kakima prerokoma je nekoliko časa verovalo. Odkritosrečno obžalujemo le one, ki so šli tema človekoma na limanice. C.

Zavedna Vipavska dolina je storila svoje narodno dolžnost že v večini. Zaupnice so izrekle torej občine: Vrtojba, Vogrsko, Dornberg-Prvačina, Richenberg, Gabrije pri Ajdovščini, Lokavec, Sv. Križ, Kamnje, Vrtovin, Skrilje in Šempas. — Mankajo zaupnice še iz občin: Ajdovščina, Črniče, Šmarje in Gojače v ajdovskem okraju; Renče, Bilje, Sovodnje, Miren, Št. Peter in Št. Andrež v goriški okolici. Z gotovostjo pričakujemo, da store tudi te občine svojo narodno dolžnost kljub vsi besni proti-agitaciji.

Ajdovski okraj je po veliki večini se že izjavil; manjšina ne bode delala sramote večini. Najbolj bi se svet

moral čuditi Ajdovščini, ako bi pozabila na svojega častnega občana, kateremu je dolžna hvaležnosti.

Ravnopravnost pri naših sodiščih. Prišel je v naše uredništvo g. Ivan Leban, mlinar v Črnicah ter nam je pokazal italijansko pisano vabilo c. k. okr. sodišča v Gorici z dne 13. t. m. št. 450/II 1899., s katerim ga kličejo v sodišče kot pričo v neki civilni pravi. G. Ivan Leban slovesno protestuje proti temu, da ga vabijo v domači deželi pred sodišče v jeziku, katerega on ne ume. Vabilo je vsprejel radi tega, ker bi mu je inai prišli na hišna vrata. Mi menimo, tudi, da je skrajni čas, da se neha vnevoljevati naše ljudstvo s takimi stvarmi.

G. dr. Ig. Kotnik, dozday notar v Tolminu, je odprl 16. t. m. svojo notarsko pisarno v Komnu.

Politični obhod od Ceste do Ajdovščine na železnični progi se je izvršil dne 18. t. m. med močnim pihanjem burje. Ker ni bilo nobenega ugovora, smatra se kot potrjen novi načrt. C. kr. namestništvo je zastopal nam. svet. v. Schwarz, okr. glavarstvo c. kr. okr. kom. Polley, deželni odbor dr. Tuma.

Stara pesem. Ob priliki obhoda želez. proge, dne 18. t. m. so se slišale med drugim iz ust c. kr. namest. svetnika v. Schwarzja tudi besede, da c. kr. namestništvo ne bode izplačevalo od države dovoljenih podpor za napravo onih cest, katere ima dolžnost podpirati tudi dežela, dokler ne bode zboroval goriški deželni zbor ter dovolil primernih podpor. — To je ista pesem, katero je zvižgal c. kr. namestnik grof Goess takrat, ko je potoval po Goriškem. Slovenske poslance bi radi gonili v deželni zbor brez upanja, da bi se upoštevale njih pravične zahteve. Na Slovence pritiska vlada, če tudi ve, da smo zapostavljeni.

Deželni zbor goriški naj se razpusti in razpiše naj se nove volitve — je govoril c. kr. nam. svetnik v. Schwarz dne 18. t. m. v Ajdovščini. V tem zmislu, da bode svetoval gospodu c. kr. namestniku. — Dozdeva se nam, da je primorski vladi po godu naš razpor na Goriškem in da bi se ji zdel zdaj primerni čas za nove volitve.

Slišijo se glasovi, da se želja c. kr. vlade strinja s željo Tumovcev, ki so že tudi trosili po deželi svojo željo, da bi bil deželni zbor že razpuščen. Domneva se, da bode naši Tumovci deležni pri prihodnjih volitvah podpore in simpatije primorske vlade.

Zgodnja zima. Po vrhovih naših planin je vse belo. Tudi vršaci trnovskega gozda so dobili belo kapico. Nič čudnega ni, da je tudi po dolinah precej mrzlo, tako, da je treba iskati ognjišča ali gorke peči.

Oddaja daca. Dne 28. t. m. bodo oddajali pri tukajšnjem c. k. finančnem nadzorstvu pobiranje daca od vina in mesa za červinjanski okraj za leto 1900, oziroma tudi za leti 1901 in 1902. Vsklicna cena znaša 16.950 gld. za vino in 3270 za meso.

Državni zbor. V sinočni večerni seji državnega zbora je bila zelo zanimiva razprava o šteju ljudstva. O naših primorskih razmerah sta govorila drž. poslanca Spinčič in Laginja, ugovarjali so jim seveda Lah. O tem več prihodnjic.

Nedolžen klic je postal klic „Evviva l'Italia“! C. kr. deželni šolski svet za Istro je ustavil preiskavo proti onim koperskim učiteljsčnikom, ki so upili „Evviva l'Italia“! Tako dela avstrijska šolska oblast z avstrijskim patriotizmom.

Tečaji za tesarje. Po naročilu c. kr. trgovskega ministerstva priredi c. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaji tečaje za tesarje. V teh tečajih se bode poučevalo v geometriji, strešni in stavbeni konstrukciji, tehnologiji; važnejši tesarski lesovi, njih lastnosti in obdelovanje, orodja in stroji; v obrtnem računstvu in stavbeni mehaniki ter o praktičnem delu na učnem tesališču. Tečaji trajajo po tri mesece in se vrše trikrat na leto. Za vsprejem v tečaj prositi so opravičeni polirji in oni predelavci, kateri morejo dokazati, da so delali vsaj eno leto kot predelavci in katere priporoča zupanstvo in zadruga ali kako strokovno društvo. Pretnost imajo polirji pred predelavci in med zadnjimi zopet oni, kateri nameravajo v kratkem kot polirji svoj obrt izvrševati. Slednjic se more sprejeti v obče le take prosilce, kateri so že 24 let, ne pa več kot 45 let stari in kateri so vojaški dolžnosti že zadostili ali so te dolžnosti oproščeni. Ker se poučuje v nemškem jeziku, je treba obiskovalcu vsaj toliko zmožnosti nemškega jezika, da razume pouk. Lastnoročno pisane prošnje za vsprejem v tečaj vložiti je pri ravnateljstvu c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaji, IX. 2. Währingerstrasse 59. Vpisnina znaša štiri krome. Učnine ni plačati. Nepremožnim se omogoči obisk s podelitvijo ustanov. Razglas o teh tečajih je vsakemu na ogled v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v Gorici, katera tudi daje vsa potrebna pojasnila.

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošole na Dunaju, kateremu je predsedoval gosp. dvorni svetnik dr. Friderik Ploj, je dne 14. nov. per acclamationem izvolil odbor, ki se je sledeče sestavil: Predsednik: Jakob Pukl, izdajatelj

lista „Der Süden“ posestnik itd.; I. podpreds. dr. Fr. Ploj, c. kr. dvorni svetnik, II. podpreds. dr. Fr. Simonič, kustos vseučiliške knjižnice; I. blagajnik: dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik, na Dunaju I. Singerstrasse št. 7. II. blagajnik: dr. Janko Babnik, c. kr. sodni tajnik v justičnem ministerstvu; I. tajnik: dr. France Vidic, c. kr. urednik slov. drž. zak.; II. tajnik: Ivan Luzar, nadrevident južne železnice; odborniki: Monsignor Fr. Jančar, papeški častni komornik, župnik nemškega vit. reda, itd.; dr. Anton Primožič, c. kr. profesor prid. ministerstva za uk in bogočastje; Žiga Sezun, c. kr. likvidator v finančnem ministerstvu; dr. Jos. Mantuani, c. kr. amanuensis v dvorni knjižnici, dr. Janko Hočevnar, odvetn. kandidat, Odb. namestniki: dr. Mat. Murko, c. kr. docent na vseučilišču itd.; dr. Anton Povšič, c. kr. sodni tajnik, prid. justičnemu ministerstvu, Jož. Premern, c. kr. kontrolor poštnih hranilnice. Preglednikovi namestniki: Jakob Bratkovič, c. kr. profesor v p.; Alojzij Karba c. kr. poštni pristav; France Pečnik, provizor lekarne c. kr. ces. Elizabetine bolnice. — Uže v prvi odborovi seji se je razdelilo čez 200 gld. podpor. Prošenj za podpore bilo je dvainpetdeset. Upati je, da bodo Slovenci to društvo tudi letos radodarno podpirali, da bode odbor mogel zadostiti teški svoji nalogi. Odbor prosi še posebej izdatne podpore slavnih slovenskih posojilnic, mestnih in raznih drugih zastopstev. Darove je pošiljati I. blagajniku gosp. dr. Klem. Seshun-u, dvornemu in sodnemu svetniku, Dunaj, I. Singerstr. 7.

*** Židje v Ljubljani,** postajajo od dneva do dneva predrznejši in nesramnejši. Kamorkoli pridejo, povsod se vedejo izivno. Te dneve je neki predrzen Abrahamovec v neki znani ljubljanski kavarni obdolžil necega gosta, da mu je vzel časnik iz žepa. Ko je še drug gost rekel, da to ni res, ga je žid napadel, zgrabil ga je za vrat in mu pljunil v obraz. Nastal je v kavarni tak izgređ, da so poklicali policijo na pomoč. Policijski stražnik je moral žida odstraniti iz kavarne, da je napravil mir.

*** Dva litra vina v petih minutah izpil.** Na Dunaju je sedela večja družba gospodov v neki gostilnici. Za šalo so stavili s 25. letnim trgovcem Kunkejem, ali je možno izpiti dva litra vina v petih minutah. Kunde je dobil stavo. Izpil je vino še prej, toda takoj nato se je onesvestil in zbuditi ga niso mogli. Odnesti so ga morali v bolnišnico, ker se je z alkoholom zastrupil.

*** Moški proti kadenju ženskih.** V Berlinu se je pripetil te dni čuden slučaj. V II. razredu mestne železnice je sedelo več gospodov in dam. Nakrat so začele nekatere dame kaditi gospodje pa so protestirali in zahtevali, da ne sme nihče kaditi. Nastal je razpor, katerega posledica je bila, da so dame tožene radi žaljenja časti. Razen tega jih je železniško vodstvo obsodilo v globo 6 mark.

*** Nečloveški sodniki.** V Komornu se je pred porotniki vršila razprava o grozni krutosti, katere ne bi pričakovali v 19. stoletju v „moderni“ državi. Zadeva je v kratkem ta-le: V občinsko kišo v Mocsaueru so 15. novembra preteklega leta vlomili tatovi in oropali 2157 gld. 80 kr. davčnega denarja. Okrajni sodnik Koloman Szabo je došel, da vodi preiskavo. Mož je pri tem delu poklican na pomoč občinskega knjigovodjo Geleona Molnarja, notarja Ludovika Göbla, občinskega sodnika Jožefa Czunyja in dva orožnika. Obč. sodnik mu je povedal, da je že zaprl več ljudi, ki so tatvine sumljivi, mej njimi tri ženske. Aretovance so potem uradniki mučili na najkrutejši način. Obesili so jih zvezane po kljukah v zidu, ter jih mučili do krvi. Neusmiljeno so jih pretepali, ženske so vlačili po ječi za lase. Jedi niso dobili šest dnij. Z nožmi so jih zbadali pod nohte na nogah in rokah. Vrgli so jih na tla in skakali po njihovih trebuhih. Da naredi konec strašni inkviziciji, so obdolženi pripoznali tatvino, pri sodni obravnavi so pa razven jednega vsi preklicali izpovedi ter povedali o groznem mučenju. Mažarska civilizacija se pri tej obravnavi kaže v jasni luči. Razzodba je naslednja: Szabo je obsojen na 3 leta, Molnar na 3 in pol leta, Göbel na jedno leto in Czuny na štiri mesece.

Naznanilo.

Dovoljujem si uljudno naznanjati veleč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, ter sl. občinstvu, da sem prenesel zalogo voščenih sveč, voska, meda i. t. d. iz Solkanske ceste v lastno hišo ulica Sv. Antona št. 7. (Nasproti c. kr. okr. sodnji).

Za mnogobrojna naročila se prav toplo priporočam

Z veleštovanjem

Jernej Kopač,
svečar.

da blajta in, odite vsakoar k vtorici se sprejme takoj

upraviteljica

s čedno pisavo, ki je sposobna tudi za ročna dela.

Stanovanje

s 4 sobami v ulici Vetturini se odda v našem. Pogoji se zvedo v „Narodni tiskarni.“

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23. v hiši g. dr. Lisjaka.

prilporeča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge. - Olja: Lucca, St. Angelo, Korf, istersko in dalmatinsko. - Petrolij v zaboju. - Sladkor razne vrste. - Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. - Več vrst rajža. - Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. - Cena primerna. - Postrežba točna.

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11 ter podružnici na Kornu štev. 2

prilporeča to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — papir — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primiso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšico — zob — sol — moko za pitanje — kis — žeplo — cement, bakreni vitrijol itd.

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

Prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih briskih vin:

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in druge

DESERTNA VINA.

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20

Ivan Doljak

kovač in mehanik

v Gorici, Gledališka ulica 17.

Vpeljava luči „Acetilen“ po najnovejših sistemih kakor tudi vodovodov, pump itd. Izvaja točno in solidno ter jamči vsako delo, katero izvrši v najkrajšem času. Ima zalogo vseh k tej stroki spadajočih potrebščin.

(Prilporečen od vodstva „Šolskega doma“ radi dela tam izvišenega).

Prilporeča se najtopleje slavnemu občinstvu v mestu in na deželi

Ivan Katnik

gostilničar pri

ZLATEM KRIŽU

Kapucinska ulica h. št. 2

Prilporeča se slavnemu občinstvu v Gorici in z dežele na mnogobrojen obisk. — Toči pristna bela in črna vina, ter postreže vsak as prav z okusno pripravljenimi jedmi.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 7.

Velika zaloga

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsaki stan in vsaki letni čas

v največji izbori

kakor: sukno, platno, prtenino Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce Jäger itd. itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

pristna bela in črna vina iz v-pavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih o 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom

v Stolni ulici št. 2 v Gorici

(tam, kjer je tobakarnica)

prilporeča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primiso iz tovarne ARNOLD & GUTMANN z Dunaja. Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

TEODOR SLABANJA

srebrar

via Morelli 12 — GORICA — ulica Morelli 12

nljudno prilporeča velečastiti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodij iz srebra in medenine, najbolje kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurence. Stare reči popravi, posreabri in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju pozlačene iz bakra po najboljših iznajdbah. Ilustrovani cenik franco in zastoj.

Da si pa morejo tudi bolj reene cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje im to zgoraj omenjeni s tem, da jim je prilpavljen napravljeni blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gos. narodevalce sam lahko toboči.

ošilja vsako blago poštnine prosto!

C. kr. privil. kroji vsakateremu razumljivi kroji obleke vsake mode. Dobivajo se v moji zalogi Činguli, mašne kupe zavrtnice za čestito duhovščino.

M. POVERAJ

trgovec na Travniku štev. 22 I. nadst.

Bogata zaloga vsake vrste blaga, gotovih oblek, perila in vseh spadajočih priprav za obleke vsakega stanu.

Novo blago došlo za spomladansko in letno sezono iz avstrijskih in angleških tovarn. Dobivajo se novi patentirani hlačniki na pasih; ni treba več gumbov, tele hlačniki so jako pripravni.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje oblek, tudi za dame fineje vrste po vsakateri zahtevajoči modi.

Kdor ukupi pri meni blago mu je prosto dati delati kjer hoče, ker pri meni je delo nekaj dražje, ker se šiva večinoma z rokami. Blago in izdelane obleke so tako po ceni da ceneje ni mogoče zahtevati. Obleke za dečke od 3 do 10 let stanejo 1 zld 50 kr.

Pozor!

Želod v vsaki množini

kupuje po najvišji ceni

IVAN PREMROU,

v Gorici

ulica Morelli (za mesnicami) št. 49. zadej.

Se čestim naznajat p. n. občinstvu, da sem prevzel gostilno

„Pri Janezu“

na Kornju

ter do točim izborna domača briska in v-pavska vina. Imam cena prenočišča in poljubno kuhinjsko postrežbo.

Prilporečaje se v obilni obisk, se biljezim vdani

J. Munih.

Podpisana prilporečata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Sent.) Ciril - Metodovo kavo in Ciril - Metodovo mlo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem Kopač & Kutin,

trgovca v Slovenski ulici št. 1 v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna zadruga“.

Bogato zalogo vseh lončarskih in porcelanastih izdelkov in steklenic ima

ANTON KOREN

v Gorici, v Gosposki ulici št. 4.

Velika izbor:

kroznikov, skled, skledic, loncev in lončkov.

Vsakovrstne svetilnice za petrolej in olje.

Zaloga nožev, vilic in polstarkov.

Vsakovrstne šipe in zrcala.

Reže in vklada šipe za okna.

Prilporeja po naročilu prilporeste ali ukusne okvirje za podobe in zrcala.

Cene zmerne, postrežba točna.

Špedicijska poslovnica

Gaspar Hvalič v Gorici

v ulici Morelli 12

se toplo prilporeča Slovincem

v Gorici in z dežele.

ima zaprt voz za prevažanje pohištva.

Prva kranjska tovarna testenin

Žnideršič & Valenčič

v Ilirski Bistrici

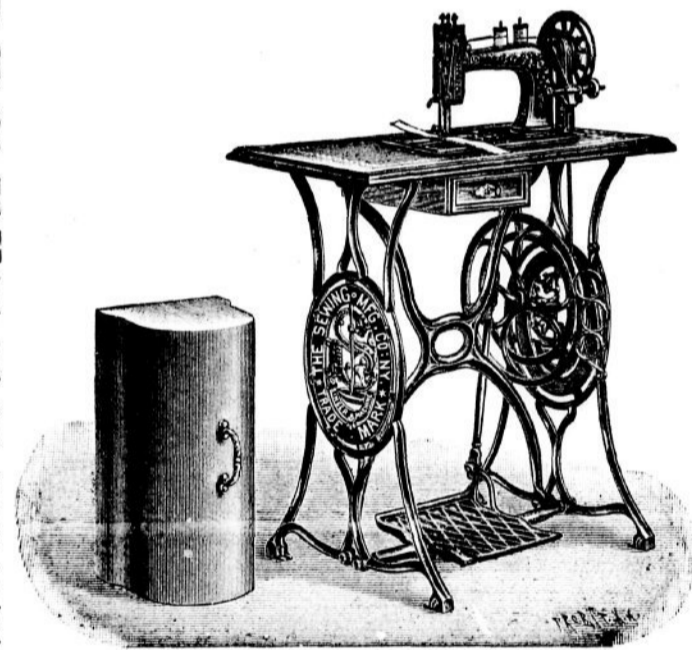
prilporeča svoje izborne testenine kot makarone, fidelino, vrvice in različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni vspseh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v tem času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki dosedaj o testeninah še slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v vseh boljših prodajalnicah jestvin: povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastoj in franco.

Glej! Glej! Čuda!!!

V Nunski ulici št. 14, 15, 16.

Zaloga šivalnih strojev za vse stroke šivanja in edina slovenska zaloga dvokoles.

V zalogi se vdobijo tudi posamezni deli šivalnih strojev in dvokoles, kakor tudi šivanke, katerih ducat stane za šivilje 36, za krojače 45 in čevljarje 50 kr.

Popravljalnica šivalnih strojev in dvokoles, za k terih delo se jamči.

Za dobroto naših šivalnih strojev se jamči let 5 1/2.

„Narodna tiskarna“

v Gorici

ulica Vetturini štev. 9.

preskrbljena s povsem novimi črkami,

okraski in papirjem,

izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice, poročnice, v elegantnih ter osmrtnice v zaželenih oblikah.

Začela je zalagati

vsakovrstne tiskovine za dukovnije, županstva in dr. urade.